

جعفر نجفی با تنها به گوانجو رفت

مستند ایرانی «تنها» به کارگردانی جعفر نجفی در بخش رقابتی بیستمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های مستند «گوانجو» چین به نمایش در می‌آید. جشنواره فیلم مستند گوانجو، یکی از معتبرترین جشنواره‌های فیلم مستند در آسیا به شمار می‌رود و همه ساله تهیه‌کنندگان و پخش‌کنندگان مستند را گرد هم می‌آورد. جعفر نجفی تا کنون با فیلم‌های «آشو» و «چهره پرداز» موفق به کسب بیش از ده جایزه مهم بین‌المللی، چون «ایدا» هلند، «لایپزیگ» آلمان، «پاماگانا» ژاپن، «فرایبورگ» سوئیس و جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینما حقیقت» شده است. این رویداد سینمایی از ۱۳ الی ۱۶ آذر ۱۴۰۲ در شهر گوانژو کشور چین برگزار می‌شود. /ایسنا

کشتی روسی در سینما تک‌نگر می‌اندازد

فیلم «کشتی روسی» در سینما تک‌خانه هنرمندان ایران به نمایش در می‌آید. پانصد و شصت و چهارمین برنامه سینما تک‌خانه هنرمندان ایران دوشنبه ۱۳ آذر ۱۴۰۲ ساعت ۱۷ به نمایش فیلم «کشتی روسی» به کارگردانی الکساندر سوخووروف محصول ۲۰۰۲ اختصاص دارد. نشست نقد و بررسی فیلم نیز پس از نمایش آن با حضور شهرام اشرف‌ایبانه منتقد بر گزار می‌شود. سرگئی دریدن، ماریا کوزنتسوا و لئونید موزگووی... بازیگرانی هستند که در این فیلم ایفای نقش کرده‌اند. فیلم به شکل یک مکالمه خیالی بین یک شخصیت واقعی تاریخی، دیپلمات فرانسوی و صاحب کتاب «امپراتوری تزار»، سفری در روسیه جاودان»، مارکی د'کوستین، و راوی پیش می‌رود. /ایرنا

سبحان یحیایی:

سینمای مستند جامعه را با واقعیت روبه‌رو می‌کند

روایت می‌کند. سینمایی که امروزه به‌عنوان سینمای اجتماعی شناخته می‌شود سینمای کارکردگرا نیست، بلکه سینمایی است که خودش را از متن جامعه روایت می‌کند. حال این ویژگی را کنار سینمای مستند بگذارید. سینمای مستند ایده‌ای را که در ذهن مولف پرورانه شده است، با کمترین دخل و تصرف می‌سازد. بنابراین آنجایی که ما از سینمای مستند به عنوان هنری که می‌تواند جامعه را پیش ببرد، یاد می‌کنیم ریشه‌اش در این است که سینمای مستند در واقع جامعه را با واقعیت خود روبه‌رو می‌کند. یحیایی گفت: اهمیت سینمای مستند در واقع در حداکثری بودن واقعیت در روایت است. یعنی ما با روایت واقعیت، به شکل بیشینه و کمترین مداخله محقق مواجه هستیم و در این صورت جامعه می‌تواند خودش را در قاب سینمای مستند ببیند. وی درباره ظرفیت‌های سینمای مستند اظهار کرد: سینمای مستند به این دلیل که می‌تواند روایت‌هایی از جامعه را به بخش‌های دیگر جامعه نشان دهد، اهمیت دارد. جامعه از یک کل واحد و آدم‌های اتمیزه و استاندارد تشکیل نشده است. بلکه جامعه عموم‌های مختلف دارد و متأسفانه شناخت هر کدام از این گروه‌ها نسبت به دیگری در حداقل ممکن است و شناخت در حدی نیست که من و دیگری با یکدیگر «ما» را تشکیل دهیم و به همین دلیل اجتماعات و عموم‌ها مستقل از هم فعالیت می‌کنند. در این شرایط کاری که سینمای مستند می‌کند، یک پروژه شناختی است تا در جامعه آدم‌ها، عموم‌ها و خرده فرهنگ‌ها خودشان را بشناسند و نسبت به دیگری‌شان هم شناخت پیدا کنند. /مه‌ر

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی معتقد است سینمای مستند به این دلیل که می‌تواند روایت‌هایی از جامعه را به بخش‌های دیگر جامعه نشان دهد، اهمیت دارد. سبحان یحیایی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی درباره اهمیت سینمای مستند عنوان کرد: ما در عالم رسانه و ارتباطات مفهومی به نام بازنمایی داریم که اتفاقاً امروزه به امری مبتذل و دستمالی شده، تبدیل شده است. مفهوم «بازنمایی»، واقعیت را چیزی بیرون از خودش فرض می‌کند و حالا جای بیرون از واقعیت می‌خواهد آن را روایت کند. در فیلم مستند اینگونه است که اثر یک‌بار ادعای نمایندگی واقعیت بیرون را دارد و بار دیگر در مفهوم بازنمایی مستتر، ادعای نمایندگی از واقعیت را نمی‌کند بلکه معتقد است آنچه را که بیرون از خودش است، بی‌واسطه روایت می‌کند. وی ادامه داد: حال چیزی که در رسانه و علوم ارتباطات به آن توجه می‌کنیم این است که سینمای مستند هم سطحی از بازنمایی را دارد ولی با کمینه، دستکاری و مداخله در واقعیت. به تعبیر دیگر با توجه به اینکه دخل و تصرف مولف در سینمای مستند در حداقل‌ترین حالت خودش قرار دارد، نسبت به واقعیت بیرونی ادعای نمایندگی می‌کند. این استاد دانشگاه افزود: چیزی که در عمل اتفاق می‌افتد این است که به هر حال مولف و فیلمساز که قابی می‌بندد، زاویه دوربین را مشخص می‌کند یا تدوینگری که در مونتاژ بخش‌هایی از تصویر را حذف و قاب‌ها و دیالوگ‌هایی را انتخاب می‌کند و پیش چشم مخاطب می‌گذارد، به نوعی در واقعیت بیرون دخل و تصرفی دارند. طبیعتاً خلق هر نوع اثر هنری از عکس گرفته تا سینمای مستند بدون دخل و تصرف مولف امکان‌پذیر نیست. پس ذکر این نکته ضروری است که ما در اثر مستند با واقعیت محض بیرون از اثر سروکار نداریم. یحیایی توضیح داد: در حوزه سینمای داستانی جامعه‌شناس‌هایی که کارکردگرایانه به سینما نگاه نمی‌کنند، نگاهشان به متن سینمایی، روایتی است که مولف آن را از دل جامعه بیرون کشیده است. به طور مثال در فیلم «گاو»، داریوش مهرجویی بخشی از جامعه را

